

Mansur kasydalaryndan

Çelebiniň

Category: Goşgular, Kitapcy
написано kitapcy | 22 январа, 2025
Mansur Çelebiniň kasydalaryndan

Agahiniň ady- Mansur Çelebi bolup, ol Rumda Wardar diýen ýerde eneden doglupdyr. Agahiniň haçan we kimiň maşgalasynda dünýä inendigi barada maglumat galmandyr.

Ol medresede bilim alanyndan soň, Gelib ollyýada müdiris bolup işläpdir, ömür boýy, ajaýyplygy we hoşniýetliligi wagyz edip gidipdir. Agahi 1577-nji ýylda wepat bolupdyr.

Mansur Çelebi Agahi ömrüni ylym- bilimi, din-yslamy wagyz etmek işlerine bagyşlapdyr. Ol öz döwrüniň belli, abraýly adamy bolmak bilen, ajaýyp sygyrlary hem yzypdyr. Onuň sygyrlary pähimli-paýhasly many-mazmuna eýe bolupdyr.

Mansur Çelebi Agahiniň belli döwürlerde Pyýala Paşanyň gämiçiler toparynda, gämiçilik bilen hem meşgullandygy bellenilýär.

Agahi özüniň täsirli kasydasy bilen Soltan Süleýmanyň minnetdarlygyny gazanypdyr. Soltan Süleýman Agahiniň beýik zehinli başlangyjyny boş goýmen, oňa uly medresäni bagş edipdir.

Şol sygyryň birnäçe bendi şeýledir:

Bady-i askin alwanda eýledi, sabrym diýmasin,
Ilwand oldy gönül tflı seniň derdiňden.

Nubbar farsa kaçup saňa kenar bolmasa,
Bolma olara alarga bir, iki gün gatlan.

Eý köňül , neçün ýatyr sen, bu limany tende,
Hümmetden leňner al , möwsümidir aç ýelken.

Bu misralarda görülen farsa kenar, lewend,
Alabend leňner, ijman alarga ýelken kibi kelemeler...

Agahiyniň özi gämiçi bolany üçin, onuň sygyrylaryna gämiçilikde ulanylýan forma, kenar, lewend, alabent leňňer, liman alarga ýaly we ýelken ýaly diňe gämiçilige degişli adalgalar hem girip gidipdir. Biz işimizde onuň gündogarda ýagşy yz galdyran “Kasydaly nesihat” eserini getirmegi makul bildik.

A g a h i Mansur Çelibi

Kasydaly nesihat

Eý Hysrawy madalat desga,
Nejabat sipah, pahsanda Mah.

Sahypsahlyk bolsun mübärek saňa,
Medetkär taňry, täberrik saňa.

Bolup dosty Hak,daýyma nas nasiriniň,
Melul bolmasyn, bir dem hatyrah.

Emriňe sabyr aýlap,Şat tut,
Böri külpetin gamdan azat tut.

Ata sulbundan bolma, indiki gün,
Göwnüňi bu gam bile kylma hazan,

Eger-de bu gam üzre duşawardyr,
Bala şekilli bende, naçardyr.

Kylyp, sabyr bile mertlgi äşgär,
Her halda Haka şükür kyl äşgär.

Eşit bu dana bendeden mahfyret,
Diýerin ki näçe manfatlyk nokat.

lJahan içre halky aýlady şalar,
Älem gudratynyň sahyby çohlar.
Kylyp oýun atly haramy aşgar,
Rowaç berdi oýun zulum, süteme ygtybar.

Ýetop oýundan ele, çahat geler,

Ondan oýun renji mähnet geler.

Eger ýagşy bolsun, ýa eger ýaman,
Ýer astynda olar boldular ýegsan...

Ne boldy olaryň işinden habar,
Ne galdy olaryň birinden eser,

Barysy görüp çarhy dinden sütem,
Adam sary naçar kyldy gadam.

Hany han alyyElgezar?
Ol başyna goýmuş erdi täji zar.

Hany şahy älem,Muhammet Rahym,
Bu awlakka gahryndan boldy bim.

Nirä bardy Allakuly patyşah,
Öçmüş erdi ki mülk tertip sipah.

Hany dahr, şasyMuhammet Amin,
Ki afak oňa erdi zerriu negin.

Hany käbeýi kyblagähiň seniň,
Ki erdi sapak penahyň seniň.

Gahryndan mustan erdi asman,
Kafi jawdidan munfail bahry kän.

Bolar çogda ilkinji duýgy tabar,
Edi ejiz utrusyda seri nar.

Ony hem kylyp-u natuwan,
Adam keşwary sary kyldy zaman.

Kişi şa bolsun we ýa hut geda,
Gutulman pelek zulmundan ýük oňa.

Pelek zowaly usry jepakär erur,
Fusun sozy meger gaddar erur.

Ýüzünden ýok asla haýadan asar,
Sözünden ýok agar kofadan habar.

Haýasyzdan asla wepa isleme,
Wepasyzdan aslahaya isleme.

Ulus a yetdirmek sütemdir pany,
Erurlar zebany pahyr-u-gany.

Birew eger murdan tapdy boldy şad,
Myrady onuň aýlamak namyrad.

Birewde maksat bolsa eger owuç bagt,
Onuň bagty ony urmak ýere bagt.

Birew tapsa nur jamynyň kemini,
Sütem jamyndan süýndürer jamyny.

Birow nişe ikeldin, tapsa bahr,
Berer jam idborun anda bahr.

Birewde eger görse suru surur,
Kylar ony matam ero hasybyr.

Maal- kyssa bolmada ýagşy- ýaman,
Jepasyndan onuň gutulmaz aman.

Aýo, hysrawy maadalat datgah,
Nejobatsipahidapahşana mah.

Şahynşahlyk bolsun mübärek saňa,
Medetkär Taňyry medetkär saňa.

Bolup eziz hak daýyma nosiriň,
Melul bolmasyn bir dem hatyraň.

Zamiriňi samyr eýläbän şat tut,
Biri külpeti gamdan azat tut.

Ata sulhundan bolma andihi kin,
Könlüňi bu gam birle kylma hazyn.

Arapçy bu gam üzre duşowardyr,
Bala çekkaly bende naçardyr.

Salyp sabyr bile çykyň şikara,
Bar halda şükür kil äşkäre.

Eşit, bu hazyn bebdelere ylym,
Ki derim niçe manfatlyk nokat.

Jahan içre halky aýlady şalar,
Käbe gudratydyr, sahyby janlar.

Kylyp oýunda alty karam äşkär,
Bala bazi zulумы sitam ygtyýar.

Ýetip oýundan ela rahat base,
Bala bazindan zenji mähnet basa.

Bolup bazi nafruni lagnatga düş,
Bolup bazi tahsuni rahmetge düş.

Kylyp soltanat barça ýüz gamçy,
Sürüp hökümini köňül aramyça.

Eger ýagşy erdi, eger erbet ýaman,
Ýer astynda boldy barysy pynhan.

Ne galdy olaryň birinden eser,
Ne boldy olaryň işinden habar.

Barysy görüp, çarhy dinden sütem,
Adam sary naçar kyldy gadam.

Budur eger çarhy zalym işi,
Onuň zulумыndan gutulmaz kişi.

Hany ol inak Muhammet Emin,
Ol Hywak ero erdi masnad nyşan.

Hany emri adyl Öwezbaý inak,
Ol eziz ata edi başdan aýak.

Budur, eger çarhy zalym işi,
Onuň zulумыndan gutulmaz kişi.

Hany ol Ynak Muhammet Emin,
Ol Hywok ero erdi masnat nyşan.

Hany emri adyl Öwezbaý ynak,
Ol eziz ata erdi başdan oýak.

Goşgular